

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Andrzejki na
dobry początek
| s. 3

Głosik – rubryka
dla dzieci
| s. 5

Rak nerki
to nie wyrok
| s. 8

W lodowej pułapce

PROBLEM: Takiej gołoledzi w naszym regionie nie pamiętają nawet najbardziej doświadczeni kierowcy. Marznąca mżawka, która w poniedziałkowe popołudnie i wieczór sparaliżowała na długie godziny ruch kołowy i kolejowy niemal w całej RC, zostanie w pamięci zwłaszcza tych, którzy utknęli w drodze.

Fot. OX.PL

Poniedziałkowa gołoledź miała na sumieniu m.in. karambol kilkunastu aut w Ogrodzonej.

Kiedy w poniedziałkowe popołudnie Barbara Kożusznik wsiadała w Pradze do pociągu w kierunku Czeskiego Cieszyna, nie spodziewała się, że zamiast czterech godzin spędzi w nim całą dobę.

– Pociąg wyjechał dokładnie według rozkładu o godz. 15.45. Problemy zaczęły się w Czeskiej Trzebowej, gdzie okazało się, że narastają spóźnienia pociągów, które wyjechały już przed nami – opowiadała pani Barbara, która wraz z pozostałymi podróżnymi spędziła w Czeskiej Trzebowej sześć godzin, by wreszcie przesiąść się na kolejny pociąg i utknąć w Zabrzegu na Morawie do godz. 11.15 następnego dnia. – Do Czeskiego Cieszyna dotarłam we wtorek o godz. 15.00. Do pracy, w tym dniu, już oczywiście nie zdążyłam. Tylko w przejściu pod dworcem kolejowym spotkałam naszych gimnazjalistów wracających do domu – dodała nauczycielka Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Jak zauważyła, przed „śmiercią głodową” w niespodziewanie długiej podróży uratowały ją... dwie wedlowskie bombonierki, które otrzymała od cici.

Poniedziałkowy wieczór na długo zapamięta również Barbara Kubi-

czek z Czeskiego Cieszyna. W domu miała być za niespełna pół godziny. Gołoledź sprawiła, że zwykle komfortowa jazda z Frydku do Czeskiego Cieszyna zamieniła się w trwającą bite siedem godzin ślimaczą podróż.

– Kiedy szłam przez parking do samochodu, zauważyłam, że jest bardzo ślisko. Ludzie wokół mnie przewracali się jak pionki. Wsiadłam jednak do samochodu, przekonana, że droga szybkiego ruchu, z której zwykle korzystam, będzie dobrze utrzymana – zrelacjonowała nam Kubiczek. Wkrótce okazało się jednak, że optymizm pani Basi był przedwczesny, niemniej aż na trzanowicki wiadukt udało się jej powoli, bo powoli, ale dojechać. – W Trzanowicach ruch jednak zupełnie się zatrzymał. Przez pierwsze dwie godziny w ogóle nie wiedziałam, co się dzieje. Potem zaczęły nadjeżdżać wozy strażackie i radiowozy policyjne, które starały się tak pokierować ruchem, żeby umożliwić przejazd piaskarkom. Przed godz. 23.00 dotarłam wreszcie do domu – dodała, przyznając, że na taką możliwość kompletnie nie była przygotowana. Paliwo powoli jej się kończyło, a w samochodzie trzeba było grać.

Chociaż poniedziałkowa gołoledź tylko w powiecie frydecko-misteckim przyniosła ponad 50 zdarzeń drogowych, obojętne było dla ludzi. Pomimo to lekarze pogotowia ratunkowego jeszcze wczoraj mieli pełne ręce roboty. Tylko w poniedziałek ratownicy w naszym województwie wyjeżdżali w związku z gołoledzią do 230 rannych. Większość z nich stanowili piesi. Najwięcej połamanych kończyn oraz ran odniesionych na śliskich chodnikach i drogach odnotowano w powiatach karwińskim i ostrawskim. Prym wiodli emeryci. – Chociaż sytuacja znacznie się poprawiła, nadal jesteśmy wzywani do rannych pieszych. Na pogotowie przychodzą ponadto poszkodowani z poprzednich dni, którzy liczyli na to, że „samo im przejdzie” – poinformował nas wczoraj rzecznik wojewódzkiego pogotowia ratunkowego w Ostrawie, Lukáš Humpl.

Wczoraj sytuacja na drogach zarówno w polskiej części Śląska Cieszyńskiego – gdzie poniedziałkowa gołoledź była przyczyną karambolu z udziałem kilkunastu samochodów w niedalekiej Ogrodzonej, jak i na lewym brzegu Olzy wróciła do normy. Do poprawy doszło rów-

nież w transporcie kolejowym. – Na trasy wracają pierwsze elektryczne składy pociągowe. Czeskie Koleje zapewnią dziś mniej więcej w dwugodzinnych odstępach czasowych połączenia pociągów ekspresowych oraz pociągów EuroCity i InterCity z Pragi do Ostrawy, Wsecina i na Słowację. Nadal jednak należy liczyć się z opóźnieniami pociągów, ponieważ lokomotywy spalinowe nie są w stanie rozwinąć takiej prędkości jak lokomotywy elektryczne – opisał aktualną sytuację z wczorajszego popołudnia rzecznik Czeskich Kolei, Petr Štáhlavský.

Według meteorologów, marznąca mżawka powodująca gołoledź nie powinna przez najbliższe dni utrudniać życia kierowcom na taką skalę, jak to miało miejsce w poniedziałek. Vlastimil Starzyk z frydecko-misteckiej komendy policji apeluje jednak, by wsiadając zimą w samochód, mieć na uwadze, że pogoda nawet na krótkim odcinku drogi może nas zaskoczyć. – Aby uniknąć niemiłych niespodzianek zawsze należy mieć bak napełniony przynajmniej do połowy, dodatkowy koc oraz naładowany telefon, żeby móc wezwać pomoc.

BEATA SCHÖNWALD

ZDARZYŁO SIĘ

PROMUJĄ KOMUNIKACJĘ

Na parkingu przed siedzibą Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie zaprezentowano wczoraj ODISBus – specjalnie ozdobiony i przerobiony autobus, który ma mieszkańców województwa morawsko-śląskiego, zwłaszcza zaś młodzież, zachęcać do korzystania ze środków komunikacji publicznej. Będzie on kursował po miastach regionu i to właśnie w nim będą się odbywać wykłady i warsztaty, których celem jest zachęcanie ich uczestników do poruszania się po miastach nie własnymi samochodami, ale autobusami, trolejbusami lub tramwajami.

ODISBus zakupiła, korzystając z dotacji unijnej, spółka Koordynator ODIS, która zainspirowała się podobnym projektem realizowanym w brytyjskim mieście Birmingham. W naszym regionie partnerami projektu są Urząd Wojewódzki, urzędy miejskie w Ostrawie i Opawie oraz Rada Regionalna Moraw i Śląska. (kor)

TREFNY ALKOHOL

W minionym tygodniu podczas rutynowej kontroli funkcjonariusze policji zatrzymali w Czeskim Cieszynie przesiadki samochodu osobowy. Mundurowi mieli nosa, ponieważ auto przewoziło trefny alkohol. W trakcie kontroli policjanci znaleźli w bagażniku oraz na tylnym siedzeniu kartony z nieoznakowanym alkoholem. W sumie odkryli 110 litrów alkoholi różnych marek. Natychmiast skontaktowali się z mobilnym patrolem Urzędu Celnego, który zabezpieczył ujawniony alkohol oraz przejął kierowcę i jego pasażera do dalszego postępowania. Wedle szacunków celników skarb państwa stracił z tytułu niezapłaconych podatków 28 642 koron. (wik)

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glosludu.cz

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 1 do 5 °C

noc: 0 do -2 °C

wiatr: 0-1 m/s

dzień: 2 do 6 °C

noc: -1 do -3 °C

wiatr: 0-1 m/s

Znamy już program Festiwalu PZKO 2015

Choć do Festiwalu PZKO pozostało pół roku, nad przygotowaniem tej największej polskiej imprezy na Zaozliu od pewnego czasu pracuje komitet organizacyjny. Znanymi są już podstawowe informacje o imprezie i najważniejsze punkty programu. Festiwal

odbędzie się 30 maja w Karwinie. Inicjatywa ta ma już długą tradycję. Jej pierwsza edycja odbyła się w 1953 roku – Krajowy Festiwal PZKO odbył się wtedy w Parku Sikory w Czeskim Cieszynie. Od roku 1972 Festiwal organizowany jest na przemian w Kar-

winie i Trzyńcu. Ostatni odbył się w 2011 roku w Trzyńcu. Przyszłoroczny Festiwal będzie znów sprawdzianem tego, jak polskie społeczeństwo na Zaozliu potrafi się zmobilizować. O tym, jak będzie wyglądała kolejna edycja tej imprezy i jakie nowości cze-

kają na uczestników, poinformował naszą redakcję Leszek Koch ze sztabu organizacyjnego – członek Zarządu Głównego PZKO oraz zarządu Miejskiego Koła w Karwinie-Frysztacie. Całą rozmowę z Leszkiem Kochem publikujemy na stronie 4. (r)

9 771212 422041

1 4 1 4 0

KRÓTKO

ŚW. BARBARA

BUKOWIEC (kor) – 4 grudnia jest dniem, któremu patronuje św. Barbara, patronka górników. Niektórzy z nich dojeżdżają do pracy także z podgórskiego Bukowca. Swoje święto uczczą w najbliższą niedzielę mszą świętą w intencji żywych i zmarłych górników, która w bukowieckim kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny rozpocznie się o godz. 10.30. Wspólnie z mieszkańcami Bukowca organizuje ją Koło Umundurowanych Górników Kopalni Franciszek.

* * *

MIEJSCE NA ELEKTROŚMIECI

WĘDRYŃIA (kor) – Włodarze postanowili pomóc mieszkańcom i w ramach usprawnienia gospodarki odpadami stworzyć punkt zbioru, w którym ci będą mogli odkładać przede wszystkim elektrośmieci. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny będzie można gromadzić na placu przy budynku tzw. Starej Szkoły. Elektrośmieci można też odkładać w trzech nowych pojemnikach, na Czornowskim, na Ryborszowicach i w dzielnicy Zaolzie.

* * *

KOŚCIÓŁ JAK NOWY

KARWINA (ep) – W kościele św. Marka we Frysztacie zakończył się trwający od kwietnia wielki remont. Wierni mogli do odnowionej świątyni przyjść pierwszy raz w ubiegłą niedzielę. Neoklasycystyczny budynek, będący zabytkiem kultury, zachował swój wygląd od XVIII wieku, był już jednak w kiepskim stanie i wymagał gruntownego remontu. Teraz ma naprawiony dach oraz wieżę, nowe tynki, wyposażenie świątyni zostało odrestaurowane, ponadto odnowiono okna i drzwi, a na kościelnej wieży biją trzy nowe dzwony. Koszty remontu, finansowanego ze środków unijnych, wyniosły w sumie około 5 mln koron.

* * *

ZŁAPALI SOKOŁA

TRZYŃIEC (kor) – Nietypową interwencję mają na swoim koncie strażnicy miejscy. Podczas weekendu jeden z mieszkańców miasta poinformował ich, że znalazł w centrum Trzyńca rannego sokoła. Strażnikom udało się złapać ptaka i umieścić go w specjalnym boksie. Okazało się, że sokoł posiadał „adresówkę” z numerem telefonu jego właściciela, mieszkańca polskiej części Śląska Cieszyńskiego. Strażnikom udało się z nim skontaktować i jeszcze w tym dniu ptak mógł powrócić do swojej woliery.

* * *

NA AUTOSTRADZIE DO 30 KM/GODZ

OSTRAWA (ep) – Wkrótce przez dwa mosty w Przywozie na autostradzie D1 nie będzie można jeździć szybciej, niż z prędkością 30 km/godz. To wynik przeprowadzonych prób obciążeniowych obu konstrukcji, które nie wypadły najlepiej. Na obu mostach Dyrekcja Dróg i Autostrad oprócz ograniczenia prędkości zamknie też jeden pas ruchu. Pojazdy powyżej 3,5 tony mają zakaz wjazdu. Niewykluczone, że w najbliższych miesiącach mosty zostaną całkowicie zamknięte.

Cieszynisko jeszcze atrakcyjniejsze

Położony w miejscu dawnego grodziska słowiańskiego Park Archeologiczny w Kocobędzu-Podoborze będzie jeszcze atrakcyjniejszy. Wczoraj bowiem – od symbolicznego stuknięcia w kamień węgielny – ruszył drugi etap rozbudowy Archeoparku, czyli historycznej repliki grodziska, miejsca nazywanego do dziś Starym Cieszynem lub Cieszyniskiem.

Archeopark, chociaż jest jedną z filii czeskokoczińskiego Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, jest własnością województwa morawsko-śląskiego i to Urząd Wojewódzki, wspólnie z Unią Europejską, dofinansuje całe przedsięwzięcie. Dlatego młotkami uderzyli w kamień węgielny hetman Miroslav Novák oraz wicehetman ds. kultury i zabytków Svatomír Recman, z nimi zaś podjęli się tego zadania również wójt Kocobędza Martin Pinkas, dyrektor muzeum Zbyněk Ondříčka i przedstawiciel spółki budowlanej NOSTA Zdeněk Klos.

– Cieszę się, że władzom regionu

Tak będzie wyglądać wejście do Archeoparku w grudniu 2015 r.

Rozbudowa Archeoparku rozpoczęta. Od lewej: Miroslav Novák, Martin Pinkas, Zbyněk Ondříčka, Zdeněk Klos, Svatomír Recman.

udało znaleźć się pieniądze na kontynuację prac związanych z dalszym uatrakcyjnianiem tego ważnego miejsca związanego z naszą historią. Koszty tej inwestycji, które oszacowaliśmy na 47 mln koron, pokryjemy bowiem nie tylko z kasy województwa, ale także z funduszy unijnych,

z których udało nam się uzyskać aż około 30 mln koron – powiedział hetman Novák.

Zbyněk Ondříčka przypomniał, że Park Archeologiczny powstał przed 12 laty w miejscu, które jest jednym z najważniejszych obiektów badań archeologicznych w Repu-

blisce Czeskiej. – Badania archeologiczne zespół doc. Pavla Kouřila z Brna prowadzi tu już od 40 lat. W miejscu tym bowiem osady prehistoryczne powstawały dwa razy. Po raz pierwszy ludzie osiedlili się tu w wieku IX p.n.e., a później w mniej więcej IX wieku po Chrystusie. My przypominamy repliką grodziska ten drugi okres, osiedla słowiańskiego – wyjaśnił Ondříčka. Dodał, że Archeopark jest atrakcyjnym miejscem dla turystów, najchętniej odwiedzana z wszystkich filii czeskokoczińskiego muzeum, co roku pojawia się tutaj 16-20 tys. osób, także z Polski i Słowacji.

Na czym będzie polegać drugi etap budowy? Jak poinformował uczestników uroczystości Zdeněk Klos, powstanie przede wszystkim nowoczesny obiekt wejściowy, w którym mieścić się będą m.in. recepcja, sale wystawowe i wielofunkcyjne oraz warsztat ceramiczny. Na tarasie znajdzie się też miejsce dla małego obserwatorium astronomicznego i stacji meteorologicznej. – Ważne jest to, że w budynku będzie winda, która umożliwi wstęp do repliki grodziska osobom niepełnoprawnym. Do tej pory było to niemożliwe. Powstaną też nowy mostek nad strumykiem oraz duży parking – wyjaśnił Klos.

Drugi etap rozbudowy powinien się zakończyć pod koniec roku 2015. – Mam nadzieję, że przetniemy w tym miejscu wstęgę jeszcze przed Świętami Bożego Narodzenia – podkreślił hetman Miroslav Novák. (kor)

Adaś walczy o życie 70-latki za darmo

Od dwóch dni niemal cała Polska żyje historią dwuletniego Adasia, który walczy o życie po tym, jak w nocy z soboty na niedzielę wyszedł z domu i został znaleziony w stanie skrajnego wycieńczenia. Po przywiezieniu do szpitala okazało się, że chłopczyk był wychłodzony do temperatury 12,7 st. C!

W środę dziecko było powoli wybudzane ze śpiączki farmakologicznej. O szczegółach wybudzania lekarze mówili niewiele, ale uspokajali, że wszystko jest na dobrej drodze. – Są pewne symptomy, które pozwalają napawać nas optymizmem – przekonywała Magdalena Oberc, rzeczniczka Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie.

W niedzielę nieprzytomnego chłopca znaleziono około 600 metrów od domu w podkrakow-

skich Raławicach. Ubrany był tylko w cienką koszulkę nocną. Po przetransportowaniu do szpitala chłopczyk został podpięty do urządzenia ECMO, które umożliwia pozaustrojowe utlenianie krwi. W środę mały pacjent już z niego nie korzystał. Chłopiec nadal jednak był nieprzytomny, oddychał za niego respirator.

We wtorek, podczas konferencji prasowej, prof. Janusz Skalski, kierownik Kliniki Kardiologii Dziecięcej w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Krakowie, podkreślał natomiast, że jest zadowolony z przebiegu leczenia dwuletniego Adasia. – Gdyby dziecko udało się wyleczyć bez szwanku, to byłby absolutny cud. To pierwszy taki przypadek w Polsce. Wejście też do anatów nauki światowej – stwierdził. (wik)

Trzyńiecki ratusz przygotował prezent gwiazdkowy dla wszystkich seniorów podróżujących autobusami komunikacji miejskiej. Od 1 stycznia będą mogli korzystać z nich za darmo. Do tej pory mogli po ulgowych cenach kupować półroczne lub roczne bilety okresowe. – Z bezpłatnych

przejazdów mogą korzystać wszyscy seniorzy, którzy skończyli 70 lat i posiadają karty czipowe. O ile nie mają karty, będą musieli kupić ją w biurach przewoźnika Arriva, by móc bezpłatnie podróżować. Karta kosztuje 130 koron i ma 7-letni okres ważności. (dc)

Będzie nowy dworzec

Mieszkańcy Karwiny mają powód do zadowolenia – ich dworzec doczeka się wreszcie modernizacji. Właściciel dworca, Zarząd Infrastruktury Kolejowej RC zapowiada, że pod koniec przyszłego roku, a najpóźniej na początku roku 2016, powinien rozpocząć się remont kapitalny obiektu. Inwestycja będzie prowadzona w ramach modernizacji korytarza kolejowego na odcinku między Dzieńmorowicami a Czeskim Cieszynem. Remont obej-

mie odnowienie i zadaszenie peronów oraz modernizację torowiska. Jak zapowiada rzeczniczkę Zarządu Infrastruktury Kolejowej, Marek Illiaš, na perony będzie można wyjechać windą, a na dworcu zostanie zainstalowany nowy system informacyjny. Projekt przewiduje również budowę przejścia podziemnego pod torowiskiem, dzięki któremu karwiniakom łatwiej będzie dotrzeć z centrum miasta do dzielnicy Stare Miasto. (kor)

Internetowy problem »Kempalandu«

Ośrodek narciarski w Bukowcu już przygotowuje stoki do rozpoczęcia sezonu. – Armatki pracowały przez dwa dni, teraz się ociepliło, więc przerwałam się naśnieżanie. Ale wierzymy, że uda nam się przygotować narcistradę przed Świętami Bożego Narodzenia. Zadowolony nas dziesięć mroźnych dni – powiedział wczoraj „Głosowi Ludu” Roman Czepczor, pełnomocnik gminnych Służb Technicznych, które będą w tym roku eksploatowały ośrodek „Kempalanda”. Ze zmianą gestora (w

poprzednich latach kompleks wynajmowała spółka „Laderix”) wiązały się problemy z funkcjonowaniem strony internetowej „Kempalanda”. W tej chwili, zamiast informacji o ośrodku, znajdziemy na niej ofertę związaną z odchudzaniem. – „Laderix” żądał od gminy wysokiej kwoty za sprzedaż domeny. Te warunki były dla nas nie do przyjęcia, dlatego przygotowujemy zupełnie nową stronę internetową ośrodka z domeną eu. Wkrótce będzie gotowa – wyjaśniła wójt Bukowca, Monika Czepczorová. (dc)

Docenili krwiodawców

Włodarze Czeskiego Cieszyna przyjęli w poniedziałek honorowych dawców krwi. Na spotkanie z burmistrzem Vitem Slovákem i wiceburmistrzem Gabrielą Hřebáčkovą, które odbyło się w małej sali posiedzeń ratusza, przybyło ośmiorgo z dziesiątki zaproszonych krwiodawców, wśród nich jedna kobieta, Věra Belošová. Wszyscy uczestnicy mogą się pochwalić Zasłużonymi Odznakami Honorowych Dawców Krwi od pierwszego do trzeciego stopnia. (kor)

»NIE O TO CHODZI, ŻEBYŚMY MY, DOROŚLI, PODAWALI IM WSZYSTKO JAK NA TACY, A ONI PRZYCHODZILI TYLKO SIĘ BAWIĆ«

Andrzejki na dobry początek

Górnosuscy PZKO-owcy postanowili nie czekać z założonymi rękami na przyjęcie młodego pokolenia, ale już w szkole podstawowej przyciągnąć je do Domu PZKO. – Uważam, że okres, kiedy młodzież uczęszcza jeszcze do szkoły podstawowej, jest najlepszym momentem, żeby do niej dobrać. Potem, kiedy rozjedzie się do szkół średnich, jest to trudniejsze – podkreślił Jan Zyder, który wziął na swoje barki wciągnięcie do pracy Klubu Młodych nastolatków z górnosuskiej polskiej podstawówki.

Pierwszą imprezą, która została zorganizowana specjalnie dla starszych uczniów szkoły, były andrzejki. – Pomysł zorganizowania zabawy andrzejkowej powstał jako reakcja na coraz bardziej powszechny na Śląsku Cieszyńskim anglosaski „Halloween”. W odpowiedzi na to postanowiliśmy odświeżyć tradycję naszych rodzimych, słowiańskich andrzejek. Jak się bowiem okazało, młodzież nie zna już dziś tej tradycji, a szkoła, żeby odeszła w zapomnienie – zaznaczył dyrektor PSP w Suchej Górnej, Bohdan Prymus. Pomysł, szczęśliwie, zrodził się akurat w momencie, kiedy MK PZKO zwróciło się do szkoły z ofertą zorganizowania dla uczniów imprezy w pomieszczeniach Domu PZKO. – Połączyliśmy więc swoje siły i w piątek mogła odbyć się pierwsza impreza z udziałem naszej młodzieży, przygotowana wspólnie przez nauczycieli i MK PZKO – dodał Prymus.

Pomysł zabawy andrzejkowej z andrzejkowymi wróżkami, czyli laniem wosku, wrózeniem z buta, ze skórek z jabłka i z zapiekanyimi w ciastkach wróżkami, zdał egzamin. – Dzieci wszystko bardzo dobrze przygotowały, wzorowo się zachowywały i świetnie się bawiły – chwalił je Zyder, żywiąc nadzieję, że podobnych imprez będzie więcej. – Czekam, że młodzież szkolna sama przyjdzie z propozycjami, jakie kolejne imprezy można by zorganizować.

Bo nie o to chodzi, żebyśmy my, dorośli, podawali im wszystko jak na tacy, a oni przychodzili tylko się bawić. Oczekujemy, że to właśnie od uczniów będą wychodzić kolejne pomysły i inicjatywy, które my pomożemy im urzeczywistnić, zapewniając im zaplecze oraz opiekę – powiedział.

Młodzież w górnosuskim Kole PZKO ma wiele możliwości włączenia się w jego działalność. Przy Kole działa znany ZPiT „Suszanie”, do dyspozycji młodych jest przed kilku laty wyremontowany na poddaszu Domu PZKO, nowoczesnie wyposażony lokal Klubu Młodych. Teraz tylko od nich zależy, czy zechcą z tego wszystkiego korzystać. (sch)

Bo nie o to chodzi, żebyśmy my, dorośli, podawali im wszystko jak na tacy, a oni przychodzili tylko się bawić. Oczekujemy, że to właśnie od uczniów będą wychodzić kolejne pomysły i inicjatywy, które my pomożemy im urzeczywistnić, zapewniając im zaplecze oraz opiekę – powiedział.

Lanie wosku to jedna z tradycyjnych wróżb andrzejkowych.

Słowiki dla regionu

W sali Opery Państwowej, jednej ze scen Teatru Narodowego w Pradze, powiało w sobotę... naszym regionem. Odbywał się tam bowiem koncert galowy, na którym ogłoszono wyniki tegorocznej ankiety Złoty Słowik Mattoni 2014. Wśród gwiazd, które podczas sobotniej gali odebrały Słowiki, nie zabrakło zaś tradycyjnie tych wywodzących się ze

Śląska Cieszyńskiego. Ewa Farna z Wędryni, absolwentka wędryńskiej polskiej podstawówki i Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie, otrzymała Brązowego Słowika w kategorii piosenek. Na pierwszym miejscu wśród pań uplasowała się Lucie Bílá, na srebrnym – Lucie Vondráčková. W kategorii wokalistów Srebrnym

Słowikiem uhonorowano pochodzącego z Trzyńca Tomáša Klusa. Tym razem nie udało mu się pokonać, jak przed rokiem, ponownie złotego Karla Gotta. Trzecie miejsce uczestnicy ankiety przyznali pochodzącemu z Hawierzowa Richardowi Krajčy, liderowi kapeli Kryštof. Zespół ten, notabene, zdobył Brązowego Słowika w kategorii kapel. (kor)

Dyktando to zabawa!

We wtorek nadarza się kolejna okazja, żeby zmierzyć się z polską ortografią. Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie zaprasza 9 grudnia o godz. 17 do auli Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie na Wielkie Dyktando dla Zaolzia.

– Nowością tegorocznej edycji jest możliwość uczestnictwa zespołowego. Dyktando można będzie zatem pisać zarówno w pojedynkę, jak i w dwu-, lub trzyosobowej grupie. Zachęcamy więc rodziny, grupy przyjaciół

lub współpracowników do wzięcia udziału w tej zabawie – zaprasza organizatorka konkursu, Barbara Kubiczek, dodając, że prace są anonimowe i nawet osoby, które na co dzień nie posługują się językiem literackim, nie muszą obawiać się kompromitacji. Wszyscy chętni powinni zgłosić swój udział pod adresem info@pctesin.cz lub dzwoniąc pod nr tel. Centrum Pedagogicznego 558 746 267.

Impreza, która ma mieć charakter wspólnej zabawy z poprawną polszczyzną, odbędzie się w ramach tradycyjnego Dnia Języka Ojczystego,

który ma na celu zachęcenie wszystkich mieszkańców Zaolzia do poprawnego pisania i posługiwania się językiem polskim. – Swoje dyktando pisali już w listopadzie uczniowie szkół podstawowych w ramach konkursu Mistrz Ortografii. Kolejnym działaniem zorganizowanym z okazji Dnia Języka Ojczystego będzie również spotkanie młodzieży gimnazjalnej z osobistościami polskiej kultury zaolziańskiej, prof. Danielem Kadłubcem i dyrektorem Teatru Cieszyńskiego, Karolem Suszką – informuje Kubiczek. (sch)

Turystyczne znaczki

Dzięki staraniom Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” w Cieszyńskim Centrum Informacji przy rynku pojawiły się w sprzedaży znaczki turystyczne. Uwieczniają one najbardziej charakterystyczne miejscowe zabytki, czyli Rotundę św. Mikołaja z Wieżą Piastowską, Studnię Trzech Braci oraz Ratusz.

Pomysł promocji atrakcyjnych turystycznie miejsc za pomocą specjalnych znaczków zrodził się w Czechach. W niedługim czasie zagościł jednak w wielu krajach, m.in. Słowacji, Niemczech, Ukrainie, Austrii,

Węgrzech, Słowenii, Rumunii, Holandii, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Włoszech, Rosji, Australii, Francji, Norwegii, Hiszpanii, Chorwacji, USA oraz oczywiście w Polsce. Znaczki turystyczne przedstawiają miejsca, do którego dotarli turyści. Z reguły są to zamki, miasta, szczyty górskie, jaskinie, biegi rzek, czy zabytki techniki. Są one zachętą do zwiedzania tych miejsc, a jednocześnie wyjątkową pamiątką. Wszystkie cieszyńskie znaczki posiadają nadane im własne numery i wszędzie, w dostępnych punktach sprzedaży, można je kupić po jednokrotnej cenie 7zł. (wik)

NASZA RECENZJA

Jeszcze jeden kalendarz

Po „Kalendarzu Śląskim” i „Kalendarzu Beskidzkim” na 2015 rok w tych dniach wydała swój kalendarz również Macierz Ziemi Cieszyńskiej. „Kalendarz Cieszyński 2015” jest 220. pozycją wydawniczą, która zarówno swoim układem, jak i doborem materiałów nawiązuje do poprzednich roczników tego tytułu.

Kolegium redakcyjne z przewodniczącym Mariuszem Makowskim na czele, tworząc przyszłoroczny kalendarz, postawiło na sprawdzoną formułę, która sprowadza się do zgrupowania zebranych materiałów w kilku ogólnych działach, jak Historia, Sylwetki, Wspomnienia i pamiątki, Obyczaje, Wydarzenia i Różności. Całość otwiera klasyczny kalendarz, w którym na każdy miesiąc przeznaczono jedną stronę, oraz dość obszerny spis przypadających na przyszły rok okrągłych i półokrągłych rocznic, istotnych dla Śląska Cieszyńskiego wydarzeń i ludzi. Na ostatnich stronach zamieszczono natomiast poezję oraz serię fotografii Tadeusza Kopczyka dokumentujących przemiany Cieszyna w latach 60. i 70. ub. wieku.

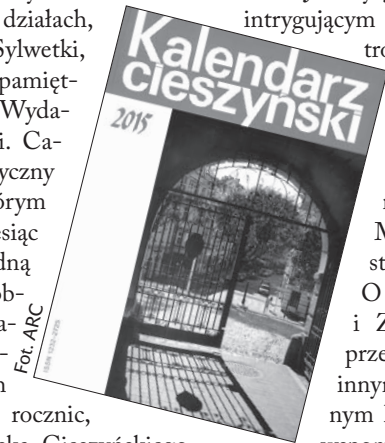
Czytelnik „Kalendarza Cieszyńskiego 2015” z pewnością nie może narzekać na niedobór materiałów. Jego autorzy: Irena French, Jan Kubik, Paweł Czupryna, Lidia Szkaradnik i wielu innych serwują mu bowiem aż niespełna czterdzieści artykułów różnych rozmiarów i różnej treści. W moim odczuciu, brakuje natomiast w tym wydawnictwie pewnej logiki w doborze tekstów oraz myśli

przewodniej, którą np. w przypadku ubiegłorocznego kalendarza był wybuch pierwszej wojny światowej.

O czym można zatem przeczytać w najnowszym „Kalendarzu Cieszyńskim”? W części historycznej na uwagę zasługuje z pewnością tekst Grzegorza Kasztury pt. „Śmierć w Drogomyślu”, opisujący okoliczności, w jakich zginął znany niemiecki as myśliwski, major Erich Leie. W dziale Sylwetek warto zatrzymać się na artykule Ireny French „Eugen Fulda. Historia niedopowiedziana” czy na tekście Joanny Jurgały-Jureczki pod intrygującym tytułem „Literacki

trójkąt”, który wnosi nowe światło, ale też nowe znaki zapytania w temacie wzajemnych relacji między Zofią Kossak, Marią Wardas i Gustawem Morcinkiem. O Marii Wardasównie i Zofii Kossak można przeczytać również w innym miejscu i w innym kontekście. W części wspomnieniowej Grzegorz

Studnicki bierze pod lupę etnografa „Wyłom” M. Wardas jako doskonałe świadectwo życia na wsi cieszyńskiej na przełomie XIX i XX wieku, zaś Jadwiga Miękina-Pindur przedstawia nieznaną szerszemu odbiorcy niepublikowane zapiski z okresu poemigracyjnego Z. Kossak. W części poświęconej wydarzeniom może natomiast zainteresować przyczynek Pawła Czupryny o tym „Jak 14 radnych uratowało gminę Dębowiec” czy zamieszczony w dziale Różności artykuł Wacława Śledzińskiego nt. rękodzieła koronczarek śląskich. BEATA SCHÖNWALD

Festiwal PZKO: »chcemy czegoś nowego«

Z Leszkiem Kochem, przewodniczącym komitetu organizacyjnego Festiwalu PZKO 2015, rozmawiamy o programie zaplanowanej na 30 maja przyszłego roku imprezy oraz zmianach, jakie organizatorzy przygotowali dla widzów.

Na jakim etapie są przygotowania do Festiwalu?

Organizacja spoczywa na barkach kilku członków Zarządu Głównego oraz prezesa ZG. Szykujemy już program – za całość odpowiedzialny jest Bogdan Kokotek, który kieruje komitetem programowym, a za poszczególne dziedziny: zespoły folklorystyczne, teatry, chóry odpowiedzialne są różne osoby. Powoli rusza też załatwianie spraw technicznych.

KONKURS NA LOGO

Zarząd Główny PZKO ogłasza konkurs dla uczniów polskich szkół podstawowych na plakat/logo Festiwalu PZKO 2015. Praca może zostać wykonana dowolną techniką, obowiązuje jednak ograniczenie do trzech kolorów, format papieru A3. Swoje prace uczniowie mogą oddawać do 15 stycznia 2015 roku. Należy wysłać je pod adres Zarządu Głównego PZKO, ulica Strzelnicza 28, 737 01 Czeski Cieszyn. Do prac należy dołączyć imię i nazwisko autora projektu, adres szkoły oraz klasę. Spośród nadesłanych propozycji wybrana zostanie jedna, która będzie stanowić podstawę do opracowania graficznego plakatu, logo i biletu wstępu na Festiwalu PZKO 2015. Zwycięzca otrzyma nagrodę rzeczową o wartości 5 tysięcy koron, którą ufunduje firma PCC MORAVA-CHEM z Czeskiego Cieszyna.

Ustaliliście już program imprezy – co będzie się tego dnia działo i w jakich miejscach będzie się Festiwal odbywał?

Przed południem szykujemy program na rynku. Wystąpią zespoły młodzieżowe – zarówno różne kapela muzyczne, jak i folklorystyczne. Do południa otwarte zostaną też wystawy w Domu PZKO we Frysztaście, w Bibliotece Regionalnej na rynku w Karwinie oraz na zamku, które oglądać będzie można w ciągu całego tego dnia oraz później: w bibliotece do końca czerwca, a na zamku jeszcze dwa tygodnie po Festiwalu. Główny program prezentować będziemy po południu w amfiteatrze kina letniego we Frysztaście: wystąpią m.in. połączone chóry Zaolzia, zaprezentują się wszystkie zespoły folklorystyczne PZKO od Mostów po Bogumin, obejrzyć będzie można też na przykład pokazy „Gimnastów” z Wędryni. Gwiazdą na zakończenie całego festiwalu będzie zespół Kombii.

Tylko korowodu nie będzie... Na ostatnim Konwencji Prezesów zdania co do tego, czy robić korowód, czy nie, były podzielone. Dlaczego zdecydowaliście się z niego zrezygnować?

Po dyskusji prezesów ostateczną decyzję pozostawiono nam, członkom komitetu organizacyjnego. Komitet spotkał się w tej sprawie i ustalił, że korowodu robić nie będziemy. Powodów jest kil-

Leszek Koch

ka, przede wszystkim chcieliśmy wprowadzić nowe elementy. Zdecydowaliśmy, że zamiast korowodu będzie kilkugodzinny program na rynku. Wydaje nam się, że to lepiej odzwierciedli działalność Polaków na Zaolziu niż trwający około pół godziny przemarsz ulicami Karwiny.

Jakie jeszcze zmiany szykują organizatorzy?

Nasze założenie było takie, żeby Festiwal różnił się od ostatniego w Trzyńcu czy jeszcze wcześniej w Karwinie. Chcieliśmy zrobić coś nowego. Przede wszystkim zdecydowaliśmy się przenieść wydarzenia w jedno miejsce, nie tak jak wcześniej, kiedy karwiński

Festiwal odbywał się na stadionie zimowym, a po zakończeniu programu mało kto chciał już iść do amfiteatru, a ci, którzy mieli tam stoiska, niewiele z tego mieli. Druga zmiana polega właśnie na tym, że nie będzie korowodu naszych zespołów i kół, a zamiast tego proponujemy trwający trzy godziny program. Nowością będzie też to, że zamierzamy przeplatać program, występy zespołów i kapel, występami naszych teatrów amatorskich. Chcemy, żeby program na rynku zaprezentowała właśnie ta najmłodsza generacja. Cały ten występ będzie inny, może będzie też jakaś nowa, wspólna piosenka, która powstanie na tę okazję. Na-

szym celem jest pokazanie, że Festiwal, podobnie jak cały PZKO, nie jest skostniały, nie zawsze jest taki sam. Chcemy pójść w nieco innym kierunku niż w czasie poprzednich edycji tej imprezy.

Będziecie promować to wydarzenie w regionie?

Oczywiście. Ten artykuł w „Głosie Ludu” jest pierwszą wzmianką w mediach o przyszłorocznym Festiwalu, ale przygotowaliśmy już informację prasową, którą rozślemy do dziennikarzy w regionie. Potem na pewno będziemy jeszcze reklamować Festiwal, ale wszystko zależeć będzie od budżetu.

Rozmawiała:
ELŻBIETA PRZYCZKO

Docenieni Polacy

Polacy za granicą są coraz bardziej cenieni, a ich wkład w życie krajów, w których mieszkają, jest bardziej dostrzegany – ocenia prezydentowa Anna Komorowska w rozmowie z Polską Agencją Prasową. Pierwsza dama podkreśla, że spotkania z Polonią to stały punkt zagranicznych wizyt pary prezydenckiej.

Jak pani i pan prezydent podtrzymujecie kontakty z Polonią i Polakami za granicą?

Spotkania z Polakami są stałym punktem programu wizyt zagranicznych, zarówno mojego męża, moich czy naszych wspólnych. Polskie ambasady utrzymują kontakty z Polonią – informują i zapraszają na takie spotkania.

Niedawno odwiedziła Pani Belgię...

Wzięłam udział w siódmej gali wręczenia nagrody „Polak Roku w Belgii 2014”. Nagroda jest przyznawana osobom, które w różnych dziedzinach wyróżniają się wśród Polaków mieszkających w tym kraju. Miałam przyjemność wręczyć nagrodę specjalną prof. Jerzemu Łukaszewskiemu, wieloletniemu rektorowi Kolegium Europejskiego w Brugii i pierwszemu ambasadorowi RP w Paryżu po 1989 roku, za jego wkład na rzecz integracji Polski z Unią Europejską.

W Belgii odwiedziłam także szkolne punkty konsultacyjne w

Brukseli i w Antwerpii. Początkowo rodzice namawiają swoje dzieci, a potem one same – jako gimnazjaliści i licealiści – decydują się podtrzymywać kontakt z językiem i kulturą polską. W dni, kiedy ich belgijscy koledzy mają wolne, chodzą do szkoły, by uczyć się polskiego, poznawać naszą literaturę i historię. Widać tam ogromną pracę grona pedagogicznego i współpracę z ambasadą. Nie do przecenienia jest także trud rodziców, którzy namawiają, przywożą swoje dzieci na zajęcia. Patronują też Polskiemu Balowi w Brukseli, który jest dużym corocznym wydarzeniem polonijnym.

A jakie było najbardziej egzotyczne miejsce, w którym spotkała pani Polaków?

W Tokio przy ambasadzie rodzice zorganizowali szkołę, do której uczęszczają dzieci, głównie z małżeństw mieszanych. Również w Katarze spotkałam się z niemałym gronem Polaków, którzy pracują w firmach międzynarodowych. Póź-

niej, gdy zwiedzałam muzeum, nagle słyszę: „dzień dobry”. Była to para Polaków, która przyjechała w odwiedziny do córki, pracującej na kontrakcie w Katarze.

Jak pani myśli, jakie jest środowisko Polonii i Polaków za granicą?

Polonia i Polacy mieszkający za granicą to bardzo zróżnicowane środowisko i dlatego różne są ich potrzeby oraz oczekiwania. Są dzieci, które mówią świetnie po polsku, ale są i takie, które mają z tym więcej trudności. To zależy głównie od tego, czy w domu mówi się po polsku. Część dzieci chętniej mówi w języku, którego używają w szkole, w którym porozumiewają się z kolegami. Jednak wiedzą, że znajomość polskiego może być dodatkowym atutem w ich dalszym życiu.

Pytałam dzieci, dlaczego uczą się polskiego. Odpowiadały, że chcą napisać list do dziadków, że polski będzie ich dodatkowym językiem. Chcą porozumiewać

Anna Komorowska

się ze swoimi kuzynami podczas wizyt w Polsce. Fakt, że pozycja Polski na arenie międzynarodowej jest coraz bardziej doceniana, jest też dodatkowym powodem do

dumy i motywacją, by kultywować i podtrzymywać polskość.

Rozmawiała:
AGNIESZKA SZYMAŃSKA
Polska Agencja Prasowa

GŁOSIK

My się zimy nie boimy!

Fot. MAREK SANTARIUS

Do astronomicznej zimy zostało coraz mniej czasu...

Głosik i Ludmiłka siedzieli w domu. Co innego mogli robić, skoro... przyszła zima. I to w wielkim stylu. – Ja nigdzie nie idę! Wolę nie ryzykować, jeszcze mógłbym sobie złamać nogę na śliskim chodniku – powiedział Głosik, który bał się chodzić po oblodzonej nawierzchni. Według niego lepiej było zostać w domu i grać się przy kominku. Ludmiłka była innego zdania. – Jak to? To my będziemy siedzieć w domu, podczas gdy dzieci w naszych szkołach i przedszkolach robią tyle ciekawych rzeczy? – pytała. – Jakich tam ciekawych rzeczy! – prychnął Głosik. – W szkołach pewnie się tylko uczą, a przedszkolaki to na pewno jak zwykle się bawią albo śpią i nawet im przez myśl nie przejdzie, żeby wychodzić gdziekolwiek – argumentował Głosik. Ewidencja to właśnie jemu nie chciało się wystawiać nawet nosa za drzwi. Jego towarzyszką miała jednak na podorzędu swoje argumenty. Jak powiedziała, dzieci pomimo mrozu są bardzo aktywne. Na przykład dzisiaj po południu ponad czterdziestka przedszkolaków wystawiła dla swoich rodziców, dziadków i wszystkich zainteresowanych tradycyjne jasełka. – Naprawdę? A gdzie? Chyba nie musimy tam iść...? – zapytał z obawą Głosik. Okazało się, że jasełka są w Trzyńcu, a przygotowały je z paniami nauczycielkami dzieci z przedszkola SNP. Jak powiedziała nam kierowniczka przedszkola, Anna Szurman, to będzie naprawdę duże wydarzenie. Każdego roku na tę

tradycyjną przedświąteczną imprezę przychodzi około 100 osób. To właśnie dlatego jasełka (lub – w niektórych latach – przedstawienie) przeniosły się z przedszkola, w którym goście już nie mogli się pomieścić, do Centrum Zborowego Hutnik koło kościoła ewangelickiego. – To będą takie bajkowe jasełka. Wystąpią wszystkie nasze przedszkolaki. Przygotowywaliśmy się już od ponad miesiąca. Dzieci się cieszą, chociaż niektóre trochę się denerwują występem przed tak dużą publicznością – powiedziała nauczycielka. Skrzaty zdecydowały, że pójdą obejrzeć trzytnieckie przedszkolaki w akcji. Jeśli wy też macie ochotę, zjawcie się w Centrum Zborowym dziś o godzinie 15.30.

W jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: przyczko@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres redakcji. Prosimy też o informację, czy zgadzają się państwo na publikację również w rubryce „witamy maluszki” na naszej stronie internetowej www.glosludu.cz.

WITAMY

Daniel Bojko niedawno obchodził swoje pierwsze urodziny. Chłopiec przyszedł na świat 30 października 2013 roku w szpitalu w Trzyńcu. Ważył 3,9 kg i miał 53 cm wzrostu. Rodzice Daniela to Monika i Ryszard Bojkowie z Bystrzycy. Maluch ma dwóch starszych braci: siedmioletniego Michała i czteroletniego Tomasza.

Daniel to imię męskie pochodzenia hebrajskiego. Nosił je biblijny prorok. Oznacza ono „Moim sędzią jest Bóg”. Drugim znaczeniem tego imienia, gdyż jego hebrajski zapis może być różnie interpretowany, jest: „Sędzia Boży”.

Natalia Bura urodziła się 21 sierpnia bieżącego roku w Hawierzowie. Dziewczynka ważyła 2,7 kg i mierzyła 46 cm. Jest pierwszą córką Magdaleny i Mariana Burych, którzy mieszkają w Hawierzowie-Sucej.

cia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka, prosimy podać także jego wagę urodzeniową i wzrost, ewentualnie dane na temat rodzeństwa. Interesuje nas też,

Zdjęcia: ARC

Natalia to imię żeńskie pochodzenia łacińskiego, nadawane początkowo osobom urodzonym w dniach chrześcijańskich świąt Bożego Narodzenia.

UWAGA RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć waszych pociech, które przysły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdję-

w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: przyczko@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres redakcji.

Prosimy też o informację, czy zgadzają się państwo na publikację również w rubryce „witamy maluszki” na naszej stronie internetowej www.glosludu.cz.

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

»Bażantówka« w trzynieckiej podstawówce

We wtorek 20 listopada my, uczniowie klasy ósmej, zorganizowaliśmy tradycyjną „bażantówkę” dla uczniów klas szóstych. W tym roku wybraliśmy wesoły temat i zaprosili-

śmy naszych młodszych kolegów do „Wesołego Miasteczka”. Przyjęcie do grona uczniów wyższego stopnia nie było wcale łatwe. Przed wejściem do sali gimnastycznej wszyscy kandy-

daci zostali ochrzczeni przez zanurzenie stóp w balii z lodem i posypanie mąką. Potem musieli wykonać najróżniejsze zadania, np. „niespodziankę” – szukanie pierścienka w wiadrze pełnym niezbyt ładnie pachnącej i nieapetycznie wyglądającej cieczy, czy „klauny” – bieg z płetwami na nogach, „rodeo”, czy „speedy cars”. Wszystkim jednak najbardziej podobała się dyscyplina „Travesti show”, gdzie wybrani chłopcy musieli się przebrać za dziewczyny i tańczyć przy piosence „Dancing Queen” z filmu „Mamma Mia”.

Na koniec wszyscy szóstkłasiści złożyli przysięgę i musieli zjeść nasze „pyszne” smakołyki, od których każdego mdliło. Było to bardzo wesołe i mile spędzone popołudnie. Dziękujemy dyrekcji za umożliwienie zorganizowania „bażantówki”, a przede wszystkim naszej wychowawczyni, pani nauczycielce Grażynie Roszce za pomoc przy organizacji.

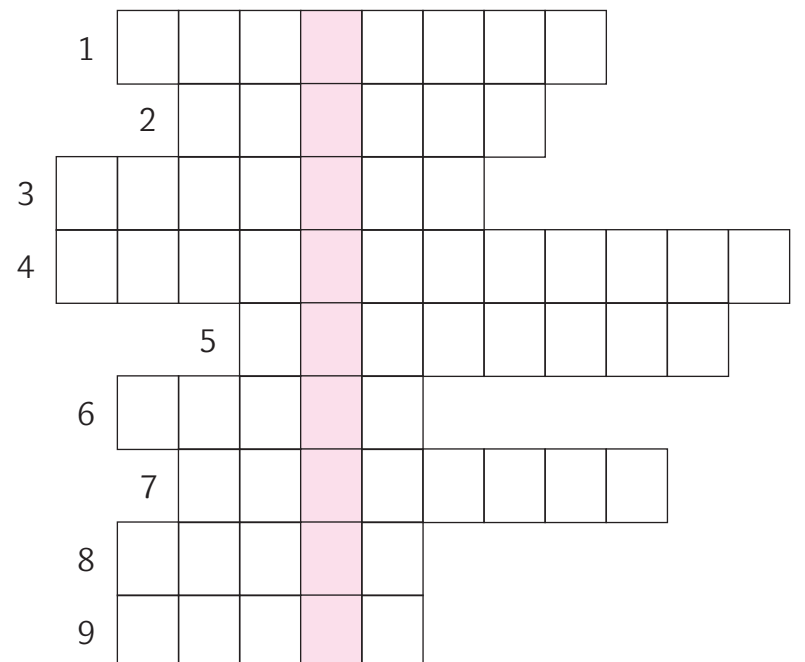
**Jolanta Byrtus, klasa 8
PSP im. G. Przeczka, Trzyńciec**

KRZYŻÓWKA

Zapraszamy do rozwiązywania. Na odpowiedzi czekamy do 15 grudnia, prosimy o podawanie adresu, ponieważ nagrody książkowe wysyłamy pocztą. Książkę za poprawne rozwiązanie poprzedniej krzyżówki otrzymuje **Ema Samiec**, uczennica klasy 3. PSP w Mostach koło Jabłonkowa.

1. Dział biologii zajmujący się zwierzętami 2. Do zamiatania lub... latania 3. Na niej tytuł książki 4. Nauka badająca procesy atmosferyczne i stan pogody na danym obszarze 5. 15 minut 6. Stołowy, inaczej ping-pong 7. Na przykład Sahara albo Gobi 8. W niej stoi zdjęcie 9. Statek powietrzny bez napędu silnikowego, którego pasażerowie siedzą w koszu. (ep)

CZWARTEK 4 grudnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 8.00 Wiadomości 8.10 Polityka przy kawie 8.35 Moda na sukces (s.) 9.05 Wspaniałe stulecie 10.05 Ojciec Mateusz (s.) 11.00 Drużyna A (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Gotuj się na święta 12.45 Natura w Jedyńce - Madagaskar 13.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.25 Moda na sukces (s.) 15.00 Wiadomości 15.20 Klan (s.) 15.50 Wspaniałe stulecie 17.00 Telexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.30 Świat się kręci 19.15 Gotuj się na święta 19.30 Wiadomości 20.07 Cavaliada Tour 2014/15 20.09 80. Plebiscyt na 10 Najlepszych Sportowców Polski - kandydaci 20.30 Ojciec Mateusz (s.) 21.25 Sprawa dla reportera 22.25 Oglądaj z Andrzejem Fidykiem - Polowanie na szczury 23.30 Głową w mur (s.) 0.25 Cios poniżej pasa.

TVP 2

6.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.15 Barwy szczęścia (s.) 11.45 Na dobre i na złe (s.) 12.45 Na sygnale (s.) 13.15 Makłowicz w podróży - Islandia... i Polacy 13.50 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Vanuatu 14.30 Postaw na milion 15.25 Rodzinka.pl (s.) 16.00 Panorama Kraj 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.25 Reporter Polski 18.00 Panorama 18.45 Jeden z dziesięciu 19.20 Barwy szczęścia (s.) 19.50 Słodko i wytrawnie - Brownie 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Wróg publiczny 23.00 Kocham kino - Miasto ślepców 1.15 Jak urodzić i nie zwariować.

TV KATOWICE

6.30 Echa dnia 7.00 Raport z Polski 7.20 Przechodzień codzienny 7.30 Studio Telewizyjna 1 8.45 Mój pies i inne zwierzęta 9.05 Święta wojna - Murzyn 10.00 Lider 10.30 Jedz na zdrowie 10.55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 11.30 Eurośledzi 11.45 Reportaż 12.05 Naszym okiem 13.10 Agrobiznes 13.40 Raport z Polski 14.05 Operacja Życie (s.) 14.30 Dziennik regionów - tematy dnia 14.35 Przechodzień codzienny 14.50 Wszyscy jesteśmy z węgla 16.00 Raport z Polski 16.20 Dziennik regionów - tematy dnia 16.30 Relacje 17.00 Honor Inżyniera 17.31 Aktualności Flesz 17.34 Studio Telewizyjna 1 18.15 Kronika Miasta 18.30 Aktualności 18.50 Gość Aktualności 20.00 Barbórki z tamtych lat 20.35 Co, gdzie, kiedy? 21.00 Echa dnia

KALKULATOR PALIWOWY

Ceny paliw na stacjach z dnia 3. 12. 2014

Bielsko-Biała, CH Auchan

E95	4,76 zł
ON	4,66 zł
LPG	2,39 zł

Cieszyn, Statoil

E95	4,91 zł
ON	4,93 zł
LPG	2,66 zł

Cieszyn, Shell

E95	4,99 zł
ON	4,92 zł

Zebrzydowice, Orlen

E95	4,79 zł
ON	4,79 zł
LPG	2,55 zł

Czeski Cieszyn, Shell

E95	35,50 kc
ON	35,50 kc

(wik)

22.00 Aktualności Wieczorne 22.40 Telekurier 23.15 Wszyscy jesteśmy z węgla 0.05 Film dokumentalny - Kobiety pachnące kawą i perfumami 0.25 Święta wojna - Murzyn.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.00 Pielęgniarki 2 (s.) 9.00 Malanowski i Partnerzy 12 10.00 Dzień, który zmienił moje życie 2 (s.) 11.00 Dłaczego ja? 12.00 Pielęgniarki 2 (s.) 13.00 Trudne sprawy 3 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Dzień, który zmienił moje życie 2 (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Dłaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 Mąż idealny (komedia USA) 22.15 Zaginiona (film USA) 0.30 Seks według Amy (komedia USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 Wszystko o gotowaniu 9.05 Chłopaki w akcji 9.30 List do ciebie 10.35 Obiektyw 11.05 Pr. rozrywkowy 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko o gotowaniu 14.15 Bananowe rybki 14.45 Regionalne podróże 15.20 Policja kryminalna Paryż (s.) 16.05 Pr. rozrywkowy 17.05 Podróżomania 17.40 Czarne owce 17.55 Wiadomości regionalne, prognoza pogody 18.25 AZ kwiz 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadaj (s.) 20.55 Pr. dyskusyjny M. Jilkovej 21.50 Klasa 8A (reality-show) 22.40 Na tropie 23.05 Tajniacy (s.) 0.00 Pięćoraczki 0.40 AZ-kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Gliniarz i wieśniaczka (film) 10.35 Dochodzenia w sprawie katastrof lotniczych 11.25 Auto Moto Rewia 11.55 Historie niezwykłej energii 12.25 Babajamama 12.50 Refresh 13.15 Pojedynek przywódców 14.05 Zamki krzyżackie 14.50 Chcesz je? 14.55 Tajemnice trójkąta bermudzkiego 15.40 Odkrywanie prawdy 16.30 Statki, które tworzyły historię 17.20 Cudowna planeta 18.15 Moja rodzina (s.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Morskie olbrzymy 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Ostatni łowcy w Ekwadorze 21.00 Podróżomania 21.30 Półmrok 22.00 Sprawozdanie z Wielkiej Wojny 22.40 W imię ojczyzny (s.) 23.35 Queer 0.05 Yves Saint Laurent.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.15 Ulica (s.) 10.05 Lekarze z Początków (s.) 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.45 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Wzór (s.) 13.20 Dowody zbrodni (s.) 14.15 Mentalista (s.) 15.15 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.30 Bach! 22.15 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie (film) 23.50 Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.35 Mentalista (s.).

PRIMA

6.45 Gormiti (s. anim.) 7.45 Winx Club (s. anim.) 8.25 M.A.S.H. (s.) 10.15 Diagnoza morderstwo (s.) 11.10 Miejsce zbrodni: Monachium (s.) 12.55 Strażnik Teksasu (s.) 13.50 Obwód Wolffa (s.) 14.45 Lekarz z gór (s.) 15.40 Castle (s.) 16.30 Komisarz Rex (s.) 17.30 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Rzeka życia: Spotkanie na Dunaju (film) 22.10 Pr. kulinarny 23.25 Słonecznie, tu i tam morderstwo (s.) 0.20 Kości (s.).

PIĄTEK 5 grudnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 8.00 Wiadomości 8.10 Polityka przy kawie 8.35 Kawalek Kina - Mój tata Lazaro 9.10 Quo vadis? 10.05 Ojciec Mateusz (s.) 11.05 Drużyna A (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Agrobiznes 12.25 Innowacje w rolnictwie - Jabłecznik czyli cydr polski 12.40 Gotuj się na święta 12.50 Natura w Jedyńce - Magiczne góry Austrii. Kraina kozic 13.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.25 Moda na sukces (s.) 15.00 Wiadomości 15.20 Klan (s.) 15.50 Sprawa dla reportera 17.00 Telexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.30 Świat się kręci 19.15 Gotuj się na święta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.25 Afryka - za głosem serca 21.25 Weekendowy Hit Jedynki - Pokłosie 23.25 Zemsta (s.) 0.15 Tajemnica twierdzy szczyfów (s.).

TVP 2

6.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.10 Barwy szczęścia (s.) 11.40 Na dobre i na złe (s.) 12.45 Na sygnale (s.) 13.15 Biegi narciarskie - Puchar Świata w Lillehammer - sprint techniką dowolną 15.25 Rodzinka.pl (s.) 16.00 Panorama Kraj 16.25 Na sygnale (s.) 17.25 Reporter Polski 18.00 Panorama 18.45 Jeden z dziesięciu 19.25 Barwy szczęścia (s.) 19.55 Słodko i wytrawnie - Zupa z pasternaka 20.05 XVI Mazurska Noc Kabaretowa. Mrągowo 2014 - the best of 21.05 SuperSTARcie 22.50 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.45 Jak zostać gwiazdą 1.45 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia - Lista Przebojów 20-lecia Kabaretu pod Wyrwigroszem.

TV KATOWICE

6.30 Echa dnia 7.00 Raport z Polski 7.20 Przechodzień codzienny 7.30 Studio Telewizyjna 1 8.35 Rok w ogrodzie 9.05 Święta wojna - Łowca głów 10.05 Relacje 10.30 Dekorady 10.55 Rusz się człowieku 11.30 Polacy tu i tam - mag. polonijny 12.05 Wszyscy jesteśmy z węgla 13.10 Agrobiznes 13.40 Raport z Polski 14.05 Operacja Życie 14.35 Dziennik regionów - tematy dnia 14.40 Przechodzień codzienny 14.50 Śladami podniebnej epopei 16.00 Raport z Polski 16.20 Dziennik regionów - tematy dnia 16.30 Paragon 17.00 Seniorada 17.30 Aktualności Flesz 17.55 Trudny rynek 18.30 Aktualności 20.00 Męska strefa 20.25 Magazyn Reporterów TVP Katowice 20.40 Co, gdzie, kiedy? 20.50 Gramy dla Was 21.00 Echa dnia 21.15 Dla niesłyszących - Dziennik Regionów 21.40 Echa dnia - komentarze 22.00 Aktualności Wieczorne 22.40 Telekurier 23.15 Wstęp wolny - z kulturą 23.40 Raport z Polski.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.00 Pielęgniarki (s.) 9.00 Malanowski i Partnerzy 12 10.00 Dzień, który zmienił moje życie 2 (s.) 11.00 Dłaczego ja? 12.00 Pielęgniarki 2 (s.) 13.00

Trudne sprawy 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Dzień, który zmienił moje życie (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Dłaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 Miss Supranational 2014 23.00 Witajcie w dżungli (kom. USA) 1.05 Jesse Stone. Skazona niewinność (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 Wszystko o gotowaniu 9.00 Hobby naszych czasów 9.30 Historie sław 10.35 Kamera na szlaku 11.05 Opowiadaj (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko o gotowaniu 14.15 Bananowe rybki 14.40 Regionalne podróże 15.05 Zawodowcy (s.) 15.55 Na tropie 16.20 Klasa 8A (reality-show) 17.10 Łopatologicznie 17.55 Wiadomości regionalne, prognoza pogody 18.25 AZ-kwiz 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Marzenie o pięknej pannie (bajka) 21.20 13. komnata I. Hłasa 21.50 Wszystko-party 22.45 Lista przebojów telewizyjnej rozrywki 23.40 Arne Dahl (s.) 1.40 AZ-kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Królestwo natury 9.30 Diabelska pułapka (film) 10.55 Odkrywanie prawdy 11.45 Ostatni łowcy w Ekwadorze 12.40 Madagaskar 13.30 Walka z klimatem 13.45 Chcesz mnie? 14.30 Piramidy? 15.15 Przygody nauki i techniki 16.00 Nauka na własnej skórze 16.55 Zapomniane wyprawy 17.20 W chwili śmierci 18.10 Moja rodzina (s.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Fenomen Underground 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Cudowna planeta 21.00 Pan Selfridge (s.) 22.35 Jestem bogiem (film) 0.15 Merantau (film).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 9.10 Ulica (s.) 10.05 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Wzór (s.) 13.20 Dowody zbrodni (s.) 14.20 Mentalista (s.) 15.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 Duże dzieci (film) 22.20 Cztery bracia (film).

PRIMA

6.45 Gormiti (s. anim.) 7.45 Winx Club (s. anim.) 8.25 M.A.S.H. (s.) 10.15 Diagnoza morderstwo (s.) 11.10 Miejsce zbrodni: Monachium (s.) 12.55 Strażnik Teksasu (s.) 13.50 Obwód Wolffa (s.) 14.45 Lekarz z gór (s.) 15.40 Castle (s.) 16.30 Komisarz Rex (s.) 17.30 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Jak się budzi królowy (bajka) 22.10 Spotkajmy się w więzieniu (film).

TV POLONIA

PIĄTEK 5 grudnia

6.30 Echa dnia 7.00 Raport z Polski 7.20 Przechodzień codzienny 7.30 Studio Telewizyjna 1 8.00 Dla niesłyszących - Co niesie dzień 8.35 Rok w ogrodzie 9.05 Święta wojna - Łowca głów 10.05 Relacje 10.30 Dekorady 10.55 Rusz się człowieku 11.30 Polacy tu i tam - mag. polonijny 12.05 Wszyscy jesteśmy z węgla 13.10 Agrobiznes 13.40 Raport z Polski 14.05 Operacja Życie 14.35 Dziennik regionów - tematy dnia 14.50 Śladami podniebnej epopei 16.00 Raport z Polski 16.20 Dziennik regionów - tematy dnia 16.30 Paragon 17.00 Seniorada 17.30 Aktualności Flesz 17.55 Trudny rynek 18.30 Aktualności 20.00 Męska strefa 20.25 Magazyn Reporterów TVP Katowice 21.00 Echa dnia 22.00 Aktualności Wieczorne 22.40 Telekurier 23.15 Wstęp wolny - z kulturą 23.40 Raport z Polski.

SOBOTA 6 grudnia

6.35 Złotopolscy (s.) 8.50 Przyjaciele lasu 9.00 Petersburski Music Show 9.40 Załoga Eko - III Na szlaku Natura 2000 - Bliżej do gwiazd 10.10 Świat się kręci 10.55 Pułkownik Dowgird powraca 11.10 Czarne chmury 12.05 Polonia w Komie - Macedonia 12.20 Pamiętaj o mnie 12.40 Ojciec Mateusz (s.) 13.30 KucinAlina (s.) 14.00 Na dobre i na złe (s.) 15.00 Bieszczadzki Park Narodowy 16.00 Kulturalni PL 17.00 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 17.30 Telexpress 17.55 M jak miłość (s.) 18.50 Opole 2009 na bis 20.00 Wiadomości 20.45 Londyńczyk II (s.) 21.35 Pamiętaj o mnie 22.00 Polacy tu i tam - mag. polonijny 22.40 Uwaga - Premiera! - Jeszcze nie wieczór.

NIEDZIELA 7 grudnia

6.00 Barwy szczęścia (s.) 7.45 Na sygnale (s.) 8.20 Polacy tu i tam - mag. polonijny 8.50 Zapiski Łęzgi - Z biegiem Krapielei 9.05 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 9.40 Ziarno. Św. Józef Kalasancjusz i Pijarzy 10.10 Dylematu 5 11.15 Pamiętaj o mnie 11.30 Las Story 11.55 Między ziemią a niebem 12.45 Pod Tatrami 13.00 Transmisja Mszy Świętej z kościoła pw. św. Stanisława Kostki w Warszawie 14.20 Rozrywka Retro - Kabaret Dudek na bis 15.15 Racja stanu - wywiad z ministrem G. Schetyną 15.50 Skarby prowincji - Zamarte 16.15 Leśny przewodnik po Bieszczadach 16.55 Made in Poland 17.30 Telexpress 17.50 M jak miłość (s.) 18.45 Bez prądu - Grzegorz Ciechowski 20.00 Wiadomości 20.45 Chichot losu 21.40 Pamiętaj o mnie 22.00 Tygodnik.pl 23.00 Dylematu 5 23.55 Racja stanu - wywiad z ministrem G. Schetyną.

PONIEDZIAŁEK 8 grudnia

6.15 Rozrywka Retro - Kabaret Dudek na bis 7.05 W stronę piękna... - Kielce 7.25 Janka (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia w Komie - USA - Kamil 11.10 Made in Poland 11.40 Baron24 (s.) 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 Chichot losu 13.45 Tygodnik.pl 14.40 Kulturalni PL 15.50 Złotopolscy (s.) 16.20 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 16.55 Baron24 (s.) 17.20 Polonia w Komie 17.30 Telexpress 17.55 Sensacje XX wieku - Tajemnica Pearl Harbor 18.25 Studio Wschód 18.55 Barwy szczęścia (s.) 19.25 Cafe Historia - Pojednanie w Krzyżowej 20.00 Wiadomości 20.50 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.45 Polonia w Komie 22.00 Reporter Polski 22.45 Tomasz Lis na żywo 23.45 Naszaarmia.pl 0.10 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 0.45 Baron24 (s.).

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 3. 12. 2014

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, CH Auchan	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,150	0,151	0,148	0,153
EUR	4,150	4,190	4,110	4,210
USD	3,320	3,380	3,310	3,410
	Czeski Cieszyn, dworzec		Trzyniec, Albert	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
PLN	6,58	6,68	6,53	6,69
EUR	27,40	27,80	27,05	27,90
USD	22,00	22,50	21,83	22,53

(wik)

ZYCZENIA

*W roku jest wiele dni,
w tygodniu tylko siedem,
ale ten, który dziś obchodzisz,
jest tylko jeden.*

Dnia 4. 12. 2014 obchodzi zacy jubileusz – 80. urodziny
pani WŁADYSŁAWA CIEŚLAROWA

z Milikowa. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pomyślności oraz błogostawieństwa Bożego na dalsze spokojne i radosne dni składają małż, syn i córka z rodzinami, wnukami i prawnukami. GL-696

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – ORŁOWA: Jana Eyrová (5, godz. 19.00);
SCENA „BAJKA” – CZ. CIESZYŃ: Pojdźme spolu do Betléma (4, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Jak jsme hráli čáru (4, 5, godz. 15.30); Furia (4, 5, godz. 17.30); Modelky s.r.o. (4, 5, godz. 18.00); Głupi i głupszy bardziej (4, 5, godz. 20.00); **KARWINA – Ex:** Jak jsme hráli čáru (4, 5, godz. 17.45); Głupi i głupszy bardziej (4, 5, godz. 20.00); **TRZYNICIE – Kosmos:** Głupi i głupszy bardziej (4, 5, godz. 17.30); Interstellar (4, 5, godz. 20.00); **CZ. CIESZYŃ – Central:** Jak jsme hráli čáru (4, 5, godz. 17.45); Modelky s.r.o. (4, 5, godz. 20.00); **CIESZYŃ – Piast:** Bella i Sebastian (4 godz. 15.15); Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część 1 (4, godz. 17.15); Gdzie jest Mikołaj? (5, godz. 15.00); Siedmiu krasnoludków ratuje królową (5, godz. 16.45); Dzień dobry, Kocham Cię! (5, godz. 18.30); Służby specjalne (5, godz. 20.15).

CO W TERENIE

CZ. CIESZYŃ – Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na spotkanie świąteczne połączone ze śpiewaniem kolęd przy akompaniamentem Marii

Helis, które odbędzie się w piątek 5. 12. o godz. 18.00 w salce Koła w Ośrodku Kultury „Strzelnica”.

HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 4. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ulicy Horymira.

JABŁONKÓW – Zarząd MK PZKO zaprasza w niedzielę 7. 12. o godz. 16.00 na przedstawienie teatralne pt. „Semetryka” w wykonaniu amatorskiego zespołu teatralnego MK PZKO Milików-Centrum do Domu PZKO. Reżyseria Halina Waclawek, autor sztuki Zbigniew Sikora.

▲ **MK PZKO, miasto Jabłonek, SHR** przy ZG PZKO, Archiwum Związkowe PZKO zapraszają na wernisaż wystawy pt. „Legiony Polskie w Jabłonkowie i okolicy” w piątek 5. 12. o godz. 16.00 w jabłonkowskim ratuszu.

NYDEK – MK PZKO zaprasza na prelekcję z przeżyciami pt. „Redyk Karpacki – czyli Z owcami przez kopce”, która odbędzie się w sobotę 6. 12. o godz. 16.00 w Domu PZKO.
ORŁOWA-PORĘBA – Zarząd MK PZKO zaprasza 6. 12. o godz. 15.00 na spotkanie z Mikołajem do świetlicy.

PTTS BŚ – Zaprasza na wycieczkę, która odbędzie się w sobotę 6. 12. Trasa: Ustroń-Polana, Równica, Ustroń-Centrum. Odjazd autobusu z Cieszyna-Celma o godz. 8.01 na przystanek Ustroń-Polana. Zabrać dowód osobisty i złotówki. Inf. tel.

Z okazji odebrania z rąk prezydenta RP Bronisława Komorowskiego wysokiego odznaczenia – „Krzyża Oficerskiego Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej”, przyznanego za wybitny wkład w działalność na rzecz polskiej mniejszości narodowej w RC, jak najserdeczniejsze gratulacje składają tą drogą swojemu prezesowi

inż. JÓZEFOWI PILICHOWI

zarząd i członkowie Stowarzyszenia Rodzina Katyńska w RC. GL-734

WSPOMNIENIA

Dzisiaj, 4 grudnia 2014, mija pierwsza rocznica śmierci naszej Ukochanej

śp. IRENY MOŁENDY

z Olbrachcic. Z miłością i szacunkiem wspominają córka i synowie z rodzinami. GL-725

558 995 569, 733 535 570, www.ptts-beskidslaski.cz

PTM – Zaprasza na kolejne spotkanie członków i sympatyków PTM, które odbędzie się 5. 12. o godz. 15.00. Zbiórka o godz. 14.50 przed głównym wejściem do budynku Sądu Rejonowego, ul. Garncarska 8, Cieszyn, Polska. Prosimy o punktualne przybycie! Program: Zwiedzanie zażytkowego budynku Sądu Rejonowego, ciekawe kazusy medyczne.

UWAGA SENIORZY HPC! – Spotkanie wigilijkowe Harcerskiego Kręgu Seniora „Zaolzie” odbędzie się w środę 10. 12. o godz. 11.30 w Snack barze „Anote” na ul. Ostrawskiej w Cz. Cieszynie, naprzeciw Starego Młyna.

WĘDRYŃIA – Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie członkowskie połączone z wyborami, które odbędzie się w niedzielę 7. 12. o godz. 15.00 w „Czytelní”. W programie kulturalnym wystąpi młodzież szkolna. Po programie spotkanie z Mikołajem.

ZG PZKO – Informuje, że są jeszcze wolne bilety na jubileusz ZPiT „Olza” w dniu 7. 12. o godz. 16.00, które będzie można zakupić na miejscu, w Teatrze A. Mickiewicza w Cieszynie.

OFERTY

ANTYKI KUPIEĆ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-308

WYSTAWY

CZESKI CIESZYŃ, Kongres Polaków, Komeńskiego 4: do 19. 12. wystawy „Pan Profesor Józef Niemiec” i „Józef Stebel – ogrodnik pamięci”. Czynne w dni powszednie w godz. 8-15.

CZESKI, CIESZYŃ, Galeria „Most”, Główna 1a: do 20. 12. wystawa ze sprzedażą Antoniego Szpyrcy pt. „Na szkle malowane”. Czynna po-pt: 9-15, so: 13. 12. i 20. 12. w godz. 9-13.

MIEJSKI DOM KULTURY; Sala Mánesa, Karwina: do 22. 12. wystawa Bronisława Firli pt. „Reminiscence”. Czynna: po, śr, pt: 9-15, cz: 9-19.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 31. 12. wystawa pt. „Nasza Klara w dzień szyć, w nocy pruje”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: po-pt: 8.00-16.30.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00. e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

▲ **SALA WYSTAW „Musaion” w Hawierzowie, Pawłowa:** do 29. 3. 2015 wystawa pt. „Tajemnice filmu animowanego”. Czynna: wt-pt: godz. 8.00-16.30, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9-13, nie: 13-17.

CO ZA OLZĄ

MUZEUM DRUKARSTWA w Cz. Cieszynie Galeria „Przystanek Grafika”, ul. Gęboka 50: do 20. 12. wystawa „Tadeusza Waclawa Budynkiewicza ekslibrisy typograficzne”. Czynna: wt-pt: 10.00-17.00.

W odwiedzinach u Pata i Mata

Hawierzowska filia Muzeum Ziemi Cieszyńskiej sprowadziła ze Zlina wędrowną wystawę „Tajemnice filmu animowanego”. W sali wystaw „Musaion” można obejrzeć dziesiątki lalek z filmów pochodzących z archiwum zlińskich atelier „Bontonfilm” oraz całą masę rekwizytów. Większość z nich pochodzi z niezwykle popularnego serialu „Pat i Mat”, w Polsce znanego pod nazwą „Sąsiedzi”. Poszczególne odcinki serialu powstawały przez dziesiątki lat w różnych studiach filmowych, najnowsze pochodzą ze Zlina. Zwiedzający zobaczą z bliska, jak wygląda szkielet animowanych postaci, pozwalający na ustawianie kolejnych faz ruchu, mogą przyjrzeć się z bliska mebelkom, narzędziom i innym miniaturowym przedmiotom codziennego użytku, które wykonano specjalnie na potrzeby filmu. Centralnym punktem ekspozycji jest sporych rozmiarów dom Pata i Mata wraz z ogrodem, garażem i dobrze znanym widzom czerwonym samochodem. – Produkcja serialu zaczęła się już w 1976 roku. Jego autorem był Lubomír Beneš, później przejął serial jego syn Marek, który połączył siły z Vladimírem Jiránkem. Łącznie nakręcono ponad 90 odcinków

– przybliżyła historię filmu o niezręcznych majsterkowiczach kustosz muzeum, Eliška Svatoňová.

Na wystawie można ponadto obejrzeć lalki i przedmioty z najróżniejszych materiałów (od włóczki, przez materiały plastyczne, po drewno i ceramikę), które pojawiały się w czeskich filmach animowanych od lat 40. ub. wieku do dziś. Są wśród nich postaci z filmów znanych twórców

Kustosz muzeum, Eliška Svatoňová, pokazuje zwiedzającym, jak ustawia się lalki do kolejnych ujęć kamery.

– Hermíny Týrlovej, Jiřego Trnky, Milana Šebesty, Karla Zemana i innych. Część wystawy poświęcona jest też produkcji filmów rysunkowych, szczególnie serialu „Bob i Bobek”.

Wystawę można zwiedzać do 29 marca przyszłego roku. Muzeum jest otwarte od wtorku do piątku w godz. 8.00-16.30, w soboty od godz. 9.00 do 13.00 i w niedziele od godz. 13.00 do 17.00. (dc)

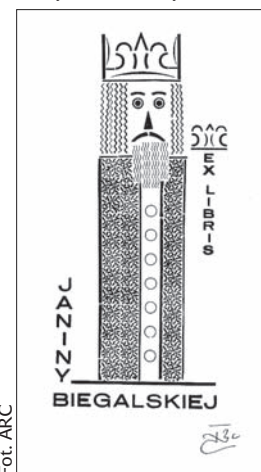
Typograficzne cacka

Galeria „Przystanek Grafika” w Muzeum Drukarstwa w Cieszynie zamyka swój sezon wystawienniczy ciekawą propozycją – prezentacją ekslibrisów typograficznych Tadeusza Waclawa Budynkiewicza z Lublina. Ekspozycję przygotował ze swoich zbiorów Andrzej Znamirowski, kierownik Galerii Ekslibrisu w Krakowie. Wystawa świetnie pokazuje, jak zawodowe i osobiste pasje można wykorzystać do ozdabiania książek znakami własnościowymi. Typograf-artysta Budynkiewicz dostrzegł w czcionkach, najróżniejszych znakach i innym materiale z drukarskiego warsztatu coś więcej niż tylko środek do druku książek, broszur i zaproszeń.

Od 1961 roku do dziś wykonał ponad 2700 ekslibrisów – dla rodziny, przyjaciół, bibliofilów, twórców placówek kulturalnych, a zwłaszcza bibliotek. We wstępie do katalogu autor wystawy tak napisał: „Tematyka jego ekslibrisów jest bardzo szeroka, aż dziw bierze, że zwykłymi znakami drukar-

skimi można wyczarować tak bogatą fabułę, można tyle, poza tekstem, opowiedzieć tak celnie, sugestywnie i trafnie, niekiedy z nutką złośliwości, ale też i sympatii opisywać ludzi, którym znaki dedykuje”.

Jest jednym z ostatnich twórców, który stosuje typografię do wykonywania ekslibrisów, a to w dobie,

Jeden z ekslibrisów z 2002 roku.

kiedy drukarnie i wydawnictwa polikwidowały dawne typografie i zrezygnowały z zecerów i ręcznego składania druków, pozbywając się przy tym całego typograficznego wyposażenia, przechodząc na techniki cyfrowe. Lubelski zecer-typograf sobie znanymi tylko drogami nadal kultuwyje tę unikalną już technikę.

Wystawę ekslibrisów typograficznych Tadeusza Waclawa Budynkiewicza, który w tym roku obchodzi 85. urodziny, oglądać można w Galerii „Przystanek Grafika” w Muzeum Drukarstwa w Cieszynie do 20 bm., od wtorku do piątku w godz. od 10.00 do 17.00. (o)

DOC. BOGUSŁAW CHWAJOL, UROLOG SZPITALA W ORŁOWEJ, W WYWIADZIE DLA »GL«:

Rak nerki to nie wyrok

Twierdzi w rozmowie z „Głosem Ludu” doc. Bogusław Chwajol, urolog szpitala w Orłowej, który w swojej karierze przeprowadził setki operacji usunięcia nowotworu nerki. Z Bogusławem Chwajolem rozmawiamy na kanwie ostatnich wydarzeń w hokejowym klubie HC Stalownicy Trzyniec, w którym wszyscy trzymają kciuki za szybki powrót do zdrowia napastnika Zbyńka Irgła. 34-letni hokeista przeszedł we wtorek udaną operację raka nerki, teraz czeka go długa rekonwalescencja.

O szansach Irgła na powrót do wyczynowego sportu, a także o możliwościach współczesnej medycyny, rozmawiamy z doc. Bogusławem Chwajolem, który notabene przez wiele lat pracował w szpitalu w Nowym Jiczynie, w którym Irgł poddał się we wtorek operacji.

Od rzecznika prasowego trzynieckiego klubu, Tomáša Želazki, dowiedziałem się dziś, że operację usunięcia nowotworu przeprowadził ordynator szpitala w Nowym Jiczynie, Miroslav Štursa. Zbyněk Irgł znalazł się więc w doborowym towarzystwie...

Jak najbardziej. Miroslav Štursa zastąpił mnie w Nowym Jiczynie, po tym, jak wróciłem na stałe do Orłowej. To świetny fachowiec, który w swojej karierze przeprowadził niezliczoną ilość trudnych operacji. Z tego, co wiem, troszczył się też o kilku znanych sportowców, którzy po problemach zdrowotnych wrócili do wyczynowego uprawiania swoich konkurencji, a więc także w przypadku Irgła nie chodzi o debiut w jego wykonaniu.

Jakie są prognozy dotyczące powrotu do profesjonalnego sportu po przebytej operacji raka nerki?

To zależy od wielu czynników. Czy została usunięta tylko część nerki, czy też odebrano całą nerkę. Tego nie wiem i jeśli pacjent sobie tego nie życzy, nie dowiedzą się tego także dziennikarze. Wiele zależy również od stanu węzłów chłonnych. Czy były one powiększone, czy też nie. Jeśli węzły chłonne uległy powiększeniu z pozytywną histologią, to sytuacja jest trochę bardziej skomplikowana. Jednak jak mówię, każda operacja, każdy nowotwór jest inny i trzeba do wszystkiego podchodzić indywidualnie.

Czy rak nerki to typowy nowotwór 21. wieku?

Fot. MAREK SANTARIUS

Bogusław Chwajol

Raczej tak, to dosyć częsty przypadek. Głównie dotyczy jednak osób starszych, w młodym wieku nie zdarza się tak często. Jeśli ten chłopak ma dopiero 34 lata, to jest to raczej mniej spotykany wariant. Tym bardziej jednak zwiększa to szansę na szybki powrót do zdrowia. Młody organizm, w dodatku profesjonalnego hokeisty, reaguje trochę inaczej, niż ciało zwykłego śmiertelnika. Rak nerki to nie wyrok.

Jak długo zatem może trwać rekonwalescencja Irgła?

To pytanie należy raczej skierować do ordynatora Miroslava Štursy, bo on odpowiada za stan swojego

pacjenta. Z moich doświadczeń wynika, że pacjent mógłby wrócić do zdrowia w ciągu trzech miesięcy. To znaczy, rekonwalescencja trwa trzy miesiące, ale dopiero po pięciu, sześciu miesiącach wyczynowy sportowiec może w pełni wrócić do sportu. Współczesna medycyna daje szeroki wachlarz możliwości, ale najważniejsze, by pacjent po operacji nie zlekceważył rekonwalescencji. Żeby uzbroidł się w cierpliwość, przezwycięzył dyskomfort fizyczny i psychiczny.

Czy z jedną nerką można komfortowo żyć, bez żadnych trudności?

Tak, jedna nerka zapewnia wszyst-

kie niezbędne funkcje. Ona stopniowo ulegnie zwiększeniu i będzie w stu procentach wykonywać zadania bez swojej bliźniaczki. Nie wiem, czy Irgłowi w całości usunięto jedną nerkę, ale jeśli tak, to nasuwa się tylko jedno pytanie. Czy hokej, który jest sportem kontaktowym, nie będzie dla niego zbyt niebezpiecznym zajęciem. Znam piłkarzy, którzy z powodzeniem grali pierwszą ligę z jedną nerką, ale w przypadku hokeisty, mam wątpliwości. W hokeju często dochodzi do ostrych starć przy bandzie, do niebezpiecznych fauli. Wiele będzie zależało od tego, czy Irgł zechce ryzykować własne zdrowie.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

ZNANI SPORTOWCY Z JEDNĄ NERKĄ

Przemysław Saleta

Polski pięściarz, kickboxer, oddał swoją zdrową nerkę chorej córce. Po operacji miał powikłania zdrowotne, ale jak twierdzi, gdyby miał się zdecydować ponownie, nie zawahałby się nawet na sekundę.

Martin Rozhon

Były piłkarz takich klubów, jak FC Opawa i FC Witkowice strzelał gole w pierwszej i drugiej najwyższej klasie rozgrywek pomimo swojego handicapu.

Alonzo Mourning

Były zawodowy koszykarz NBA, z powodu niewydolności musiał się pozbyć jednej nerki. Wrócił na parkiety NBA, wygrywając nawet mistrzowski tytuł w barwach Miami Heat.

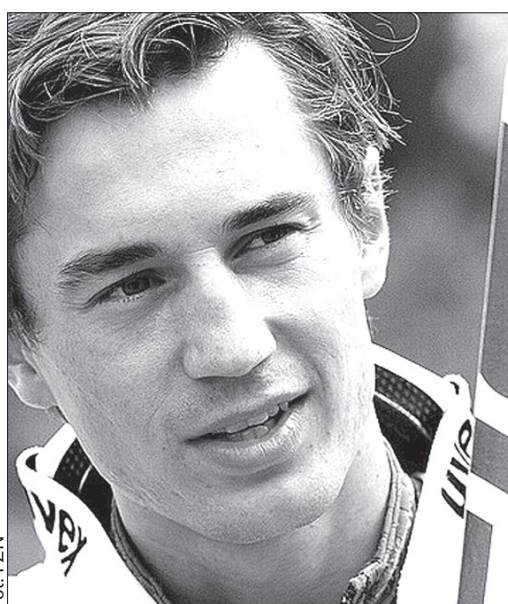
Sean Elliot

Były zawodowy koszykarz NBA, podobnie jak Saleta oddał nerkę w ramach własnej rodziny, dokładnie choremu bratu. On też po oddaniu nerki wrócił do wyczynowego sportu, w barwach San Antonio Spurs. (jb)

Kamil Stoch znów kontuzjowany

Dotarły do nas wczoraj niemiłe wieści z obozu polskich skoczków narciarskich. Na jednym z treningów w Zakopanem odnowiła się kontuzja kostki Kamilowi Stochowi. Mistrz olimpijski z Soczi i lider polskiej reprezentacji w tegorocznym Pucharze Świata nie wystartuje w najbliższych zawodach w Lillehammer. Stoch, zamiast do Norwegii, udał się wczoraj na badania specjalistyczne do Nowego Targu.

Polscy skoczkowie spisują się w Pucharze Świata na razie kiepsko. Kamil Stoch miał być niekwestionowanym liderem ekipy, tymczasem w nowym sezonie jeszcze nie zasmakował ani jednego konkursu. Polaka zabrakło w Klingenthal, jak również w Kuusamo. – Niestety, nie wystartuje również w Lillehammer. Przykro mi bardzo, ale stan mojej kostki nie pozwala mi na pełną dyspozycję – powiedział wczoraj Stoch. Jeszcze we wtorek sytuacja wyglądała optymistycznie. Stoch wrócił do treningów i przygotowywał się na Wielkiej Krokwi do trzeciej odsłony Pucharu Świata, w norweskim

Fot. PZN

Kamil Stoch

Lillehammer. – Podczas rozgrzewki przed skokiem, a konkretnie podczas czwartego skoku imitacyjnego coś strzeliło. Jest minimalna ruchomość w stawie, kostka boli i jest spuchnięta, ale bardziej niż kostka boli w tej chwili serce – dodał polski skoczek.

– To jest trudna kontuzja. Kamil nosi ortezę, natomiast podczas skoku taką funkcję pełni but narciarski, który unieruchamia staw. Ten pierwotny uraz nastąpił podczas treningu na sali, a wiadomo, że skok jest dużym przeciążeniem, więc bez dzisiejszego treningu na skoczni nie byłibyśmy pewni, czy może już startować – stwierdził lekarz kadry, Aleksander Winiarski. Pod nieobecność Kamila Stocha o punkty Pucharu Świata spróbują powalczyć inni. W dwóch dotychczasowych przystankach PŚ w miarę przyzwoicie spisywał się jednak tylko Piotr Żyła. Reszta zawodników w kadrze Łukasza Kruzcza nie znalazła jeszcze recepty na długie skoki. Konkursy w Lillehammer zaplanowane są na najbliższą sobotę i niedzielę. (jb)

W SKRÓCIE

KOWALCZYK SZYKUJE SIĘ DO STARTU W LILLEHAMMER.

Do swojego kolejnego startu w nowym sezonie przygotowuje się Justyna Kowalczyk. Polka jutro pobiegnie w Lillehammer w sprincie techniką dowolną, w sobotę na 5 km techniką dowolną, a w niedzielę ruszy na trasę biegu pościgowego, z zaliczeniem różnic czasowych po dwóch wcześniejszych startach. Dystans 10 km zawodniczki pokonają jednak techniką klasyczną, co daje Kowalczyk spore szanse na zmniejszenie ewentualnych strat. Trzy starty w Lillehammer składają się na minicykl. Łącznie do zdobycia będzie 350 punktów do klasyfikacji generalnej PŚ, po 50 za zwycięstwo w każdej z konkurencji i 200 za triumf w całej imprezie. Tydzień temu Justyna Kowalczyk zajęła w Kuusamo siódme i czwarte miejsce.

RADWAŃSKA TRENUJE W KRAKOWIE.

Agnieszka Radwańska nawet po zakończeniu sezonu nie leniuchuje. Najlepsza polska tenisistka szlifuje formę do nowego sezonu w Krakowie na obiektach krakowskiej AWF pod okiem swego trenera Tomasza Wiktorowskiego i trenera przygotowania fizycznego, doktora Wacława Mirka. – Wykorzystujemy piłki lekarskie, Radwańska wykonuje nimi po kilkadziesiąt rzutów. Jeśli mięśniowo przybrałaby na wadze kilogram, czy dwa, powinno się to przełożyć na moc jej uderzeń – powiedział na łamach „Przeglądu Sportowego” doktor Wacław Mirek.

WWISŁE DMUCHAJĄ NA ZIMNE.

Organizatorzy zaplanowanego na styczeń przyszłego roku Pucharu Świata w skokach narciarskich w Wiśle (15. 1. 2015) dmuchają na zimne. Żeby nie powtórzyła się sytuacja z tego roku, kiedy to śnieg do Wisły zwożono ciężarówkami aż z Tatr, już teraz rozpoczęło się gruntowne naśnieżanie skoczni im. Adama Małysza. 15 stycznia 2015 roku po raz trzeci w historii na skoczni HS-134 w Wiśle-Malince rozegrane zostaną zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich. Wcześniej obiekt zostanie przetestowany dwukrotnie. Stanie się tak podczas mistrzostw Polski (23 grudnia) oraz Pucharu Kontynentalnego (10-11 stycznia).

WASILEWSKI W JEDENASTCE LISTOPADA.

Serwis statystyczny „WhoScored?” wysoko ocenił postawę Marcina Wasilewskiego w meczach listopadowych kolejek Premiership. Polski piłkarz na usługach Leicester City znalazł się w jedenastce listopada. Wasilewski pomimo dobrych wyników w angielskiej lidze wciąż czeka na zaproszenie do kadry narodowej.

LEGIA UKARANA.

Jesteśmy cały czas zdruzgotani. Będzie to nas kosztować 2-3 mln zł. Postaramy się skutecznie wystąpić do UEFA o zawieszenie kary jednego meczu – powiedział współwłaściciel Legii Warszawa Maciej Wandzel po tym, jak UEFA ukarała klub mistrza Polski za rasistowskie zachowania kibiców podczas spotkania z Lokeren. Maciej Wandzel – cytowany przez PAP – zapowiedział, że klub wystąpi do UEFA o zmniejszenie kary zamknięcia stadionu z dwóch do jednego meczu Ligi Europejskiej. – Były takie precedensy. Nasi prawnicy nad tym pracują. To co się stało, jest z wielką szkodą dla klubu i osłabia jego potencjał. Jest to wyraz totalnej głupoty i braku odpowiedzialności. (jb)